

מרן מצאנו זעזעאל

לעילוי נשמת
 שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

ניתן לתרום לפעילות הארגון בכ. אשראי ובעמדות "נדרים פלוס".

חול המועד סוכות

ז' תשרי ה'תשע"ח | גיליון מס' 194

אין לקרוא בשעות התפילה וקריאת התורה | הגיליון טעון גניזה

אמרותיו

מדברי מרן רבינו הגדול זיע"א
 לימים הנוראים

"וביום השני... ומנחתם ונסכיהם" (כט, יז-יח).

הגמ' בתענית אומרת (ב): תניא, רבי יהודה בן בתירא אומר, נאמר בשני "ונסכיהם", ונאמר בשישי "ונסכיה", ונאמר בשביעי "כמשפטם", הרי מ"ם, יו"ד, מ"ם, הרי כאן "מים", מכאן רמז לניסוך המים מן התורה.

ביאר מרן מופת הדור זצוקללה"ה:

הנה ידוע ומפורסם שבזמן בית המקדש, בימי חג הסוכות היו שואבים מים כדי לנסך אותם על גבי המזבח, שנאמר: "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה", והיו חכמים עושים מצוה זו בפרסום גדול מאד. ומדוע? מפני שהצדוקים היו כופרים בתורה שבעל פה, והיו טוענים כנגד חכמי ישראל ואומרים: "היכן מוזכר בתורה ענין ניסוך המים?"

והאמת היא שזוהי הלכה שנאמרה למשה בסיני מפי הגבורה בעל פה, ובכל זאת יש למצוה זו רמזים בפסוקי התורה, וחכמים מצאו בפסוקים אלו אסמכתא למצות ניסוך המים.

וכדי להוציא מליבן של צדוקים, הנהיגו חכמים לעשות מצוה זו בפרסום גדול ובשמחה עצומה, להורות כי משה אמת ותורתו אמת!

(משוש תבל-במדבר עמ' רעה-רעו).

מדברי מרן הראשון לציון
 רבינו יצחק יוסף שליט"א
 לראש השנה

משלחן הראשון לציון

אם מותר לקשור את הסכך באזיקונים

[מתוך קובץ בית יוסף - גיליון כט, אלול תשע"ו]

השואבה, והגר"ח פלאגי בשו"ת לב חיים ח"ב (סי' ק). וע"ע בשו"ת אבני נזר (חאו"ח סי' תע אות ב והלאה). וגם החזו"א (סי' קמג אות ב) כתב, דמ"ש מרן (סעיף ח) שמותר לחבר כלונסאות הסוכה במסמרים של ברזל או לקושרם בכלאות שמקבלים טומאה, משום דס"ל שמותר להעמיד הסכך בדבר המקבל טומאה. ע"ש. לפ"ז מרן מתיר בהדיא להעמיד הסכך בדבר המקבל טומאה.

והנה המג"א (סי' תרכט סק"ט) כתב ע"ד מרן הש"ע (סעיף ז) "יש להסתפק אם מותר להניח סולם על הגג כדי לסכך על גביו", והיינו לסכך בו ממש, אבל להעמיד בו הסכך, כבר כתב בהדיא להלן (סי' תרל) שמותר להעמיד הסכך בדבר המקבל טומאה, וכדעת התרוה"ד (סי' צא). א"נ לכתחלה אסור גם להעמיד, ובדיעבד שרי. והגר"א כתב שהתירוץ השני דוחק. וכן הגר"ח פלאגי בשו"ת לב חיים (ח"ב סי' רי) כתב להקל כתירוץ הראשון של המג"א. ע"ש. וכן העלה בשו"ת שערי רחמים פרנקו ח"ב (חאו"ח סי' לה). ע"ש. גם מדברי הט"ו (סי' תרל) מוכח דאף לכתחלה שרי. וכ"כ בבכורי יעקב (סי' תרל) בשם הט"ו. ע"ש.

ולפ"ז נראה לפי מ"ש הפרי תאר (סי' ה סק"א) שכל דביעבד שרי, ויש ספק בלכתחלה, יש להקל אף לכתחלה.

ומ"מ טוב לחוש לכתחלה לדעת הרמב"ן והר"ן, שכתבו להחמיר בזה, והיכא דאפשר בנקל יזהר שלא להעמיד הסכך בדבר המקבל טומאה.

בברכת התורה,
 יצחק יוסף,

הראשון לציון הרב הראשי לישראל
 ונשיא בית הדין הרבני הגדול

שאלה:

שלום וברכה,
 בפרוס עלינו חג הסוכות, אשמח אם תשלחו לראש"ל את השאלה דלהלן, ותפרסמו תשובתו בקובץ בית יוסף הבא: האם מותר לקשור באזיקונים את הסכך לסוכה? בברכה, רון אמנייה, תל-אביב

תשובה:

יש להקל לקשור את הסכך באזיקונים, לדופן הסוכה, כיון שהאזיקונים מקבלים טומאה רק מדרבנן ככל ניילון העשוי מנפט, והם בגדר מעמיד, ואינם הסכך עצמו, ומותר להעמיד בדבר שמקבל טומאה מדרבנן. וכן מותר לחבר כלונסאות הסוכה [מה שמעמידים עליו את הסכך] במסמרים של ברזל, או לקושרם בסמרטוטים העשויים מבלאי בגדים המקבלים טומאה. והסכך עצמו אם חושש שיעוף ברוח, יתן עליו קרש צר ועב. או שיקשור את הסכך בחוט העשוי מסיבים צמחיים, או חוט מצמר גפן, שאע"פ שיש שינוי צורה בחוט, כיון שעכ"פ גידולו מן הארץ, אין בו חשש.

וכבר כתב בחי' הריטב"א (סוכה יא:), שאפ"י להפוסקים שאוסרים להעמיד הסכך בדבר הראוי לקבל טומאה, מ"מ כל דבר שאין האיסור לסכך בו אלא מגזרת חכמים, אין שום איסור להעמיד בו סכך הסוכה, משום שהאיסור של המעמיד בדבר שאסור לסכך בו, אינו אלא משום גזרה שמא יבוא לסכך בו ממש, וכשהאיסור לסכך בו אינו אלא מדרבנן מותר להעמיד בו הסכך, משום שגזרה לגזרה לא גזרינן. ע"ש. ולכן חוט שנעשה מסיב צמחי, או מצמר גפן, הואיל והאיסור לסכך בו ממש, אינו אלא מדרבנן, מפני שנשתנית צורתו, כמ"ש הרמב"ם (פ"ו מסוכה ה"ד), מותר להעמיד בו לכתחלה. וכ"פ הגאון בית

מעוניין לקבל את העלון מידי שבוע למייל? office@moreshet-maran.com

מורשת מרן
 מביית המרכז למורשת מרן "להבין ולהשכיל"
moreshet-maran.com
 פורטל התוכן על מרן רבינו עובדיה יוסף זלה"ה,
 ומרן רבינו יצחק יוסף שליט"א

קובץ בית יוסף
 ירחון תורני לעיניי הלבנה אקסוואלים
 מצטרפים למנויים, מחזקים את המורשת!
 להצטרפות: 052-7156775

הלימוד היומני בתורת מרן
 לוח הלימוד לשבוע הקרוב

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
דברים	דברים / ואתחנן		פרשת עקב	עקב / ראה		
יד-יז	יח-כא	כב-אג	ד-יז	א-ג	ה-ח	א-ג וחזרות

הלימוד הוא בספר הליכות עולם ח"ב • להצטרפות: 079-916-5000 שלוחה 92
 לפתיחת מוקד מבחנים באזורכם: 052-7156775 בין 13.30 ל-15.00

מתוך גלינות "קובץ בית יוסף"

בסוכות שואבים את העונות שהשלכנו אל המים בתשליך, שהרי נהפכו לזכויות

לתושבי השומרון ה' עליהם יחיו.

כבוד ועונג לי הוא לברך אתכם במוצאי שמחת התורה.

נאמר: "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה". מה ענין שאיבת מים לישועה, הנה מסופר כי החוזה מלובלין הקדוש רבי יעקב יצחק הורוויץ, נגש ביום ראש השנה לעשות סדר תשליך כנהוג, ובהגיעו לפסוק ותשליך במצולות ים כל חטאתם, אחז בכנף בגדו והיה מנער אותו אל בור המים שלפניו, תלמידו הגאון רבי נפתלי מרופשיץ, גחן ליד הבור, ועשה עצמו כאוסף בחפניו ומכניס לכיסו, שאלו רבו החוזה, מה אתה עושה, אמר לו העונות שהשליך כבוד קדושתו לבור המים, אצלי הם מצות גמורות, ואני אוספם לכיסי. אף אנו שעשינו סדר תשליך בראש השנה, כי אע"פ ששבנו בתשובה, בימים הנוראים, מ"מ אין זו אלא תשובה מיראה, אשר עושה מזדונות שגגות [יומא פו:], ואף השגגות מצריכות כפרה, לכן אנו משליכים אותם אל המים, אולם בהגיע חג הסוכות, ואנו מחבבים את המצות, סוכה ולולב ושאר המצות, ומגיעים להושענה רבה, שבים בתשובה שלימה, ועושים תשובה מאהבה שמהפכת עבירות לזכויות [שם], ולכן אנו חסים על מה שהשלכנו בראש השנה אל המים, כי חבל לנו עליהם, שהלא נהפכו לזכויות, וחוזרים ושואבים אותם מתוך שמחה, כי בזכות המצות האלה, נזכה לישועה, וזהו שאמר ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה.

תזכו לשנים רבות נעימות וטובות עובדיה יוסף

- מהלכות הושענא רבה ושמחת תורה (מתוך חז"ע סוכות) -

א. יום השביעי של חג הסוכות נקרא יום "הושענא רבה", ומרבים בו בלימוד תורה ובתפלה, ובו מקיפים את התיבה שבע פעמים, ומרבים בסליחות ובתחנונים, ומתפללים לגשמי ברכה, לפי שבחג נדונים על המים.

ב. אסור לומר "ויעבור", שהיינו י"ג מידות ביום הושענא רבה.

ג. כשאומרים "רחמנא" לא יענו "בדיל ויעבור", אלא "אמן".

ד. מנהג ישראל להיות נייעורים בליל הושענא רבה, ועוסקים בתורה, וטוב שיקראו הסדר המתוקן בספר קריאי מועד, כל הפרשיות של משנה תורה, ומדרש רבה פרשת וזאת הברכה, ואחר חצות יקראו בספר תהלים.

ה. יש נוהגים לומר סליחות עם שבעת כורתי ברית בעת קריאת התהלים.

ו. אחר עלות השחר יש ליטול את הידים כמו בכל יום, ויברכו כל ברכות השחר עם ברכות התורה.

ז. יתפללו שחרית ומוסף בהתלהבות ובשמחה. ויאמרו לפני הזמירות "ה' הוא האלקים", ואח"כ "ה' מלך", ובין ישתבח ליוצר יאמרו "שיר המעלות ממעמקים", כמו שנוהגים בעשרת ימי תשובה.

ח. אחר תפלת מוסף יקח חמשה בדי ערבה, ולא יחברם עם הלולב כלל, ויחבטם בקרקע חמש פעמים, לקיים מנהג נביאים שנהגו כן.

ט. בסידורים נפלה טעות סופר, שכתוב בלשם יחוד שלפני חביטת הערבה, לקיים "יסוד נביאים", וזה אינו, שהרי מבואר בסוכה (מד): שהלכה כמאן דאמר מנהג נביאים הוא.

י. לבל שמיני עצרת שהוא יום שמחת תורה בארץ ישראל, שבו ביום מסיימים קריאת התורה בפרשת וזאת הברכה, מתפלל הש"צ תפלת ערבית בניגון יפה בשמחה ובטוב לבב. ואחר התפלה מנהג ישראל להקיף שבע הקפות את התיבה, כשספר תורה מונח עליה, ובספרי תורה בידיהם. וכן נוהגים ביום שמחת תורה אחר התפלות.

יא. ששים ושמחים בשירות ותשבחות בשמחת התורה, בריקודים ובמחואות כפים, ואפילו אם חל בשבת מותר. ואע"פ ששינו במשנה (ביצה לו:) אין מרקדים ולא מטפחים (כפ אף כף במחואות כפים) ביום טוב קל וחומר בשבת, ואמרו בגמרא שם, שהוא משום גזרה שמא יתקן כלי שיר, אע"פ כן ביום שמחת תורה התירו חכמים ריקוד ומחואות כפים לכבוד התורה. אבל להשמיע כלי שיר בשמחת תורה, אסור בהחלט.

הקודש פנימה, ראו את מרן שקוע כל כולו בעומק העיון, וסביבו פתוחים ספרים רבים, פוסקים ראשונים ואחרונים, חדשים גם ישנים, ואין לו בעולמו אלא ארבע אמות של תורה והלכה.

בעת שנפנה מרן לשוחח עימם ולהשיתם דברי עצה ותושייה, פנה הגאון חכם שלום הכהן ושאל את מרן: "כיצד כבוד תורתו מסוגל להתרכז בלימוד עיוני בשעה גורלית זו שהעולם סוער כספינה בלב ים גועש?!"

לשמע תמיהתו השיב מאן בפשטות ואמר: "זמן תורה לחוד, ואז שוכחים מטראדות ועול הציבור, וזמן הציבור לחוד!", חברי המשלחת בראותם גודל מחזה זה, פנו ואמרו: "הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו?!"

הנהגותיו

עובדות מהנהגותיו והליכותיו של מרן רבינו זצוקללה"ה

זמן תורה לחוד, וזמן הציבור לחוד!

לפני שנים ספורות, נקלע הציבור הספרדי למצב קשה וכל בית ישראל נשאו את עיניהם למוצא פי קודשו של מרן פוסק הדור זיע"א.

באותה עת נכנסה משלחת רבנים אל הקודש פנימה, ובראשם מורנו הגאון הגדול חכם שלום הכהן שליט"א, ראש מועצת חכמי התורה וראש ישיבת פורת יוסף, לשמוע לעצת דברי קודשו של מרן זיע"א. משנכנסו רבני המשלחת אל

079-916-5000

www.moreshet-maran.com

שיעורים ממרן לסוכות, הושענא רבה ושמחת תורה בשלוחה 6

שידור חי ושידור חוזר מפינת ההלכה והשיעור השבועי בלויין

חיפוש לפי מילה בלמעלה מאלף נושאים בהלכה ע"פ פסקי מרן!
www.moreshet-maran.com

מורשת מרן
moreshet-maran.com

חדש!!

הרב אייל עמרמי שליט"א

מידי יום שני בשעה 19.30 בשידור חי

www.moreshet-maran.com
079-916-5000